

на міграційну поведінку населення України. Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1360/>.

10. Нетто Ф.П.С., Пшенко К.А., Якушкина М.С. Социокультурная и правовая адаптация мигрантов как фактор стабилизации миграционных потоков в СНГ. Человек и образование: академический вестник Института образования взрослых Российской академии образования. 2011. № 1 (26). С. 104–108.

11. Плисецкий Е. Современные миграционные процессы в России. География. 2003. № 37. URL: <http://geo.1september.ru/2003/37/4.html>.

12. Предвыборная программа Всероссийской политической партии «Единая Россия» (на выборах Пре-

зидента России 4 марта 2012 г.). Путин 2012. URL: <http://putin2012.ru/program>.

13. Сінякова М. Професійний розвиток трудових мігрантів як найважливіший напрям міграційної політики Свердловської області. Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє: щорічник: у 2 ч. / за ред. М.В. Лазаровича. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. Вип. 19. Ч. 2. С. 206–213.

14. Стратегия национальной безопасности Российской Федерации до 2020 г. Утверждена Указом Президента Российской Федерации от 12 мая 2009 г. № 537. Совет безопасности РФ. URL: <http://www.scrf.gov.ru/documents/99.html>.

УДК 371.132:378.22:005.591.6:378.4(73)

СТАН ДОСЛІДЖЕНОСТІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В США

Довгополова Г.Г., к. пед. н.,
старший викладач, доцент кафедри менеджменту
освіти та педагогіки вищої школи

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Степанець М.Ю., магістр

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

У статті розглянуто стан дослідженості проблеми організаційно-педагогічних умов підготовки магістрів педагогічної освіти у США через вивчення аспектів досліджуваної проблеми, що висвітлюються в роботах із порівняльно-педагогічної американістики, а саме: історичного; філософського; управлінського; навчального.

Ключові слова: вища школа, магістр, освіта, підготовка, педагог, умови, США.

В статье рассмотрено состояние изученности проблемы организационно-педагогических условий подготовки магистров педагогического образования в США через изучение аспектов исследуемой проблемы, которые освещаются в работах по сравнительно-педагогической американистике, а именно: исторического; философского; управленческого; учебного.

Ключевые слова: высшая школа, магистр, образование, подготовка, педагог, условия, США.

Dovhopolova H.H., Stepanets M.Yu. STUDY OF THE PROBLEM OF ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS OF PEDAGOGICAL EDUCATION MASTERS PREPARATION IN USA

It is determined that issues of preparation of masters are considered within the limits of scientific researches devoted to the actual aspects of functioning of the American higher education. Taking into account this fact, it was identified the following aspects of the problem under study: 1) historical; 2) philosophical; 3) managerial; 4) educational.

Key words: higher education, master, education, training, teacher, conditions, USA.

Постановка проблеми. Вхідження України до Болонської співдружності активізувало інтерес до проблем ступеневої освіти, тому наразі відбувається концептуальне переосмислення освітнього ступеня «магістр» із метою визначення його відповідності вимогам Болонського процесу. Вивчення досвіду ступеневої освіти США визначить можливі шляхи й умови застосування прогресивних ідей цього досвіду в українському освітньому

контексті. Врахування американського досвіду з розробки освітньо-професійних програм із підготовки магістрів є доцільним для розбудови вищої освіти України.

Умови підготовки магістрів педагогічної освіти в університетах США потребують здійснення об'єктивного аналізу та виявлення особливостей, які сприятимуть удосконаленню навчального процесу у вищій школі України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням освіти Сполучених Штатів Америки, які мають багатий досвід у галузі професійної підготовки, дослідженням різних аспектів освіти дорослих у США займалися такі українські та зарубіжні вчені, як Н.М. Бідюк, Б.Л. Вульфсон, С.І. Змейов, О.І. Огієнко, А.І. Кукуєв, А.М. Мітіна, В.О. Тарасова, Л.Д. Філіпова, П.С. Чередниченко, В. Джейнс (W.H. Jeynes), Дж.Т. Гатто (J.T. Gatto), Т. Глазз (Th. E. Glass), Л. К'юбана (L. Cuban), А. Корсі-Банкер (A. Corsi-Bunker), Д. Флойд (D.L. Floyd), Д. Лукас (C.J. Lucas), В. Віллімон (W. Willimon).

Вагомим для дослідження виявилось вивчення наукових праць Ф. Альтбаха, Р. Бердаля, М. Бороумена, Д. Лабарі з історії і теорії розвитку, становлення й функціонування педагогічної освіти у США. Проте аналіз вітчизняних і зарубіжних наукових джерел засвідчив відсутність серед них таких, що присвячені цілісному, ґрунтовному розгляду організаційно-педагогічних умов підготовки магістрів педагогічної освіти у контексті функціонування сучасної вищої школи у США.

Постановка завдання. Мета статті – розглянути стан дослідженості проблеми організаційно-педагогічних умов підготовки магістрів педагогічної освіти в США в українській і зарубіжній педагогіці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідник Я.М. Нейматов зазначає, що «за оцінками Всесвітнього банку, зробленими ще у 1994 р., 76% національного багатства США складає людський капітал, тобто накопичені населенням знання і вміння, що використовуються для знаходження ефективних рішень у виробничій діяльності та повсякденному житті. Фізичний – відтворений капітал дає 19% багатства США, на природний фактор припадає 5%. У США половина росту ВВП забезпечується науково-технічними нововведеннями, що є результатом функціонування людського капіталу, який є продуктом сфери освіти» [6].

Професор О.О. Романовський наголошує: «В Америці процвітали прикладні науки – все те, що стосувалося практичної реалізації та застосування результатів досягнень у наукових теоріях» [16].

Зауважимо, що питання проблеми підготовки магістрів розглядаються в межах наукових розвідок, присвячених актуальним аспектам функціонування американської вищої освіти. Враховуючи цей факт, ми вважаємо за доцільне визначити такі аспекти досліджуваної проблеми, що висвітлюються в роботах із порівняльно-педагогічної американістики: 1) історичний; 2) філософський; 3) управлінський; 4) навчальний.

У контексті історичного аспекту розгляду досліджуваної проблеми нас цікавить з'ясування специфічних умов становлення та розвитку вищої освіти у США.

Незважаючи на вже досягнутий високий рівень розвитку університетської освіти і науки в США, ця сфера постійно є чільним державним пріоритетом.

Історію розвитку педагогічної освіти США характеризує безперервний, динамічний потік різноманітних реформаторських пропозицій після Другої світової війни, особливо починаючи з 60-х рр.

Появу значного громадського інтересу до реформування професійної освіти вчителів датують 80-ми рр., який пов'язують із двома основними подіями, що набули широкого громадського резонансу: заклик Форуму Карнегі (1985 р.) (The Carnegie Forum) до вдосконалення професійної освіти та маніфестом 1985 р. «Заклик до зміни в освіті вчителів» (A Call For Change in Teacher Education) [21] Американської асоціації коледжів для підготовки вчителів (American Association of Colleges of Teacher Education) щодо докорінних змін у підготовці педагогів. У цьому документі організації «Вчителі майбутнього» (Holmes Group's Tomorrow's Teachers), висувалися вимоги до вдосконалення гуманітарної та спеціальної підготовки вчителів [28].

Як зазначають американські дослідники, обговорення шляхів поліпшення фахової освіти майбутніх педагогів, яке велось в американському суспільстві останні декілька десятиліть, досягло свого максимуму в 90-ті рр.

Своєрідними дискусійними клубами стали фахові видання The Journal of Teacher Education; The Teacher Education Quarterly; The Journal of Education for Teaching, Teaching and Teacher Education та ін., на сторінках яких велися дискусії щодо змісту, напрямів і форм реформування педагогічної освіти. Зазначимо, що поряд зі статтями теоретичного спрямування публікувалися і ґрунтовні наукові дослідження [24].

Предметом розгляду в працях із **філософського аспекту** досліджуваної нами проблеми переважно є практична спрямованість американської освіти. Українськими філософами-американістами з'ясовано, що прагматизм як особлива філософія життя американців значно вплинув на світоглядні засади функціонування школи США, особливо починаючи з кінця XVIII до середини XX ст., хоча остаточно його вплив не зник і на сучасному етапі розвитку американської школи.

Дослідник Г.Д. Дмитрієв, характеризуючи витоки американської школи, називає

складові частини ідеології постмодернізму: еклектизм, реконструкція, множинність, відмінність, інклюзивність усіх учасників, міждисциплінарність, плюралізм, багатокультурність, інтерактивність, невизначеність, незавершеність, відкритість, діалогічність, сумнів, варіативність тощо. Дослідник стверджує, що «мета постмодерністської перспективи – ввести у свідомість педагогів думку про те, що зміст освіти є релятивним, тобто ученя або учитель не можуть бути категоричними у своїх міркуваннях: вони постійно повинні вести діалог один з одним» [2].

Узагальнення результатів досліджень Г.Д. Дмитрієва та І.О. Радіонової дає нам змогу встановити, що посмодернізм став підґрунтям для появи численних альтернативних педагогічних проєктів, що мали місце в історії американської школи, а також для особливої системи норм взаємодії учасників освітнього процесу, освітніх цілей, форм оцінювання, методів і способів навчання та виховання [14].

Аналізові філософських аспектів досліджуваної нами проблеми освітньої політики уряду США ХХ ст. присвячена робота М.В. Нікітіна [8]. У другому розділі дисертації – «Еволюція принципів свободи та рівності в сучасній системі освіти США» – автор розглядає вплив різних філософських течій на соціальну політику федерального уряду і, зокрема, у сфері освіти.

Вивчаючи освітні реформи 60-х рр., які стали результатом реалізації ідей ліберально-буржуазного реформаторства, автор констатує, що освітні реформаторські процеси «багато в чому були пов'язані з посиленням державного впливу в управлінні і фінансуванні системи освіти. Це знайшло своє відображення в збільшенні державного бюджету за цими статтями та збільшенні в ньому частки витрат федерального уряду, а також у великій кількості федеральних законів, які стосувалися освіти» [8, с. 11].

На нашу думку, **управлінський аспект** досліджуваної проблеми представлений найбільш широким колом досліджень, що присвячені різнобічному аналізу питань управління вищої освіти США. У межах аналізу цього аспекту значний науковий інтерес викликають праці, у яких були висвітлені риси та принципи функціонування вищої школи в США.

Відмітимо, що стаття американської вченої С. Колган «Адміністрування в системі вищої освіти демократичного суспільства» [4] комплексно висвітлює основні організаційні й адміністративні засади вищої освіти в США. Відображено структуру управління американською вищою школою та коротко

охарактеризовано адміністративні рівні. Теоретичний огляд доповнений прикладами із сучасного життя американської вищої школи, фактологічним матеріалом, статистичними даними, схемами та графіками [4, с. 17].

У дослідженні Л.Н. Півневої [13], із розглядом соціально-політичних проблем американської вищої школи 60–80-х рр., також лаконічно висвітлюється структура управління вищою освітою. Зокрема, констатуючи децентралізований характер управління вищою школою США, автор зазначає, що на федеральному рівні відповідальність за освіту несе Міністерство освіти, поряд із цим безпосереднє управління вищою освітою віднесено до компетенції штатів і здійснюється у кожному штаті штатним «міністерством освіти та його керівним органом у вигляді ради опікунів, члени якої обираються або призначаються губернатором штату терміном від 2 до 6 років» [13, с. 35]. Слід зауважити, що таке трактування управління американськими закладами вищої освіти є неточним.

М.В. Нікітін у статті «Система управління та фінансування освіти в США», [7] аналізуючи децентралізований характер управління освітою в США, висвітлює деякі умови підготовки закладами вищої освіти. Зокрема, автор стверджує: «Вища школа США традиційно незалежна, і ради опікунів, які стоять на чолі більшості американських вузів, є єдиноначальними правителями» [7, с. 81]. Учений виділяє три рівні в управлінні освітою США (федеральний, регіональний (штатний), місцевий (локальний)) і два типи органів управління, які діють на кожному з цих рівнів (законодавчі, консультативні) [7, с. 83–84].

Відомий американський учений, професор із вищої освіти, голова Департаменту управління освітою Університету штату Арканзас К. Лукас більше десяти монографій присвятив проблемам вищої школи. Найвідомішою серед них є робота «Американська вища освіта: історія». Одна з останніх робіт К. Лукаса «Криза в академії» [26] висвітлює широкий спектр проблем сучасного стану американської вищої школи, на основі аналізу яких автор висловлює важливі думки стосовно майбутнього вищої освіти США.

Особливий інтерес для нашого дослідження становить розділ монографії «Професорсько-викладацький склад: участь в управлінні та академічна свобода», в якому К. Лукас з'ясовує, яку саме роль повинні відігравати представники професорсько-викладацького складу. Учений підкреслює, що роль професорсько-викладацького складу є різною для різних типів закладів вищої освіти. Пов'язано це з рядом об'єктивних і

суб'єктивних умов. Об'єктивними умовами є організація, структура закладу, кількість викладачів тощо. Серед суб'єктивних умов можна назвати бажання або небажання представників професорсько-викладацького складу брати участь у процесі керівництва закладом [26].

Стаття колективу вчених на чолі з П. Селдіном «Як адміністратори можуть покращити процес викладання» [27] також аналізує діяльність академічних керівників, але має більш конкретну спрямованість. Зокрема, у роботі з'ясовуються механізми впливу адміністраторів на процес покращення якості навчання в закладі та шляхи вдосконалення процесу викладання.

На основі аналізу конкретних ситуацій і розгляду думок багатьох фахівців у сфері вищої освіти автори роботи виділяють фактори, які негативно впливають на якість навчання і дають ряд рекомендацій для їх запобігання.

Учений, який протягом 11 років працював деканом факультету гуманітарних і природничих наук Гарвардського університету – Г. Розовські, на основі свого багаторічного досвіду написав книгу, в якій він розповідає про американські університети та коледжі, механізм управління ними, найбільш проблемні їх функціонування [15].

Зазначимо, що монографія має досить неординарний характер, значно відрізняючись від інших наукових праць. Зокрема, причиною цього є мова книги, яка більш притаманна художній літературі, проте її використання автором полегшує сприйняття читачем тих серйозних наукових проблем, які розглядаються у монографії. Специфіка цієї наукової праці полягає й у тому, що книга має оптимістичний характер, а це суперечить популярним останнім часом критично-песимістичним поглядам на розвиток вищої освіти в США. Для ілюстрації висловленого наведемо слова Г. Розовські: «Я вважаю, що система вищої освіти може бути предметом законної гордості нашої країни. Численним критикам Америки <...> я можу з упевненістю сказати, що дві третини, а то й усі три чверті найкращих у світі університетів знаходяться в США» [15].

Коло питань, що досліджуються вітчизняними та зарубіжними науковцями в контексті управлінського аспекту, не вичерпується лише аналізом повноважень органів управління американською освітою різного рівня. Питання контролю за якістю вищої освіти та процес акредитації в США також знайшли відображення у низці наукових праць.

Питання оцінювання якості вищої освіти в США висвітлені в ряді монографій

Л.П. Одерій. Зокрема, у монографії «Менеджмент якості вищої освіти» [10] представлені методи та механізми управління якістю вищої школи. У монографії «Оцінка в міжнародній системі освіти» [11], розглядаючи процес контролю й оцінки успішності, учений описує американську систему залікових одиниць, яка використовується у закладах вищої освіти, методи контролю й оцінювання.

У монографії «Кваліметрія вищої освіти» [9] Л.П. Одерій розглядає оцінювання діяльності закладів вищої освіти США, яке здійснюється урядами штатів, недержавними акредитаційними агентствами та самими навчальними закладами, аналізує методи й механізми визначення ефективності освітньої діяльності, які використовуються. У розділі «Система оцінювання вищих навчальних закладів США» науковець здійснює історичний огляд американської системи оцінювання та висвітлює її сучасні риси. Крім того, учений характеризує основні елементи цієї системи: ліцензування й огляди навчальних закладів; регіональну акредитацію; первинне оцінювання навчального закладу та системи планування [9, с. 95–97].

Значний науковий інтерес із погляду вивчення розвитку вищої освіти становить розділ у колективній монографії А.А. Сбруєвої «Розвиток вищої освіти в умовах глобальної фінансово-економічної кризи: європейський та американський контексти», де висвітлено заходи американських університетів, щодо подолання дефіциту фінансів, тенденції змін у системі вищої освіти США, пов'язаних із фінансовою кризою [17].

Відомий американський учений, автор наукових праць, присвячених вищій освіті, Д. Бок у монографії «Вища освіта» [22], розглядаючи найбільш актуальні проблеми вищої школи США наприкінці 80-х рр., особливо увагу приділяє процесу реформування вищої освіти. Автор намагається з'ясувати шляхи реалізації реформаторських заходів і забезпечення їх успішного функціонування. У зв'язку з цим, на думку автора, важливим є з'ясування ролі адміністрації в здійсненні освітньої реформи.

Подібні проблеми розглядаються в роботі В. Віллімона «Покинута покоління: переосмислюючи проблеми вищої освіти» [29]. Аналізуючи сучасний стан американської вищої школи та ряд найбільш актуальних освітніх проблем сьогодення, автор намагається з'ясувати оптимальні шляхи й умови для процесу реструктуризації вищої освіти. На основі вивчення таких процесів у різних штатах В. Віллімон стверджує, що в

будь-якому разі необхідно діяти, виходячи з конкретних умов, а не за якимись певними шаблонами. Таким чином, автор заперечує ефективність централізованого управління для здійснення подібних змін.

Зауважимо, що структуру вищої освіти країни ґрунтовно проаналізовано В.Г. Кременем, який вважає, що досі не сформоване чітке усвідомлення: чому, що і яким чином треба змінювати в освіті. Недосконале визначення шляхів реформування та модернізації освіти пов'язане, на думку В.Г. Кременя, з неповним розумінням сутності сучасних цивілізаційних змін і нових вимог, які вони ставлять перед суспільством, людською життєдіяльністю та неспроможністю внаслідок цього спрогнозувати тенденції розбудови освіти в контексті підготовки людини до потреб ХХІ ст. [5, с. 3].

Потреби нагального вдосконалення й осучаснення освітніх систем спонукають до певного перегляду, переосмислення науково-методологічних засад теорії педагогіки та філософії освіти.

У контексті розгляду **навчального аспекту** діяльності американської вищої школи для нашого дослідження цінними є розробки з проблем підготовки вчителів в університетах США, зосереджених на неперервному навчанні, яке сприяє розвитку творчого та критичного мислення, самостійності, активної науково-дослідної діяльності. Дослідження з підготовки магістрів в Україні та США розглядали такі науковці: В. Берека, Я. Бельмаз, С. Бурдіна, С. Вітвицька, І. Зварич.

Встановлено, що на особливості організації навчального процесу в американській школі значно вплинули ідеї американського філософа і педагога Джона Д'юї. Зокрема, у своїй праці «Досвід та освіта» («Experience and Education») особливу увагу приділив освіті через досвід і розширенню цього досвіду як результату освіти [23]. Він доводив, що всі принципи абстрактні і стають конкретними лише внаслідок їх використання. Надавав велике значення оточенню і вважав, що діти повинні навчитися його використовувати.

Погоджуємося з І.М. Зварич, що стрімкий розвиток американського суспільства ставить нові проблеми перед науковцями, політичними діячами та педагогічними працівниками, зокрема, проблему реформування системи освіти. Завдяки здійсненню реформ у США освіта стала більш відкритою, різноманітною [3]. Останнє спонукало до урізноманітнення форм і методів навчання магістрантів, що значним чином вплинуло на підготовку фахівців із вищою освітою у Сполучених Штатах Америки.

Чимала кількість наукових робіт присвячена проблемі розвитку викладачів вищої школи у Великій Британії та США автора Я.М. Бельмаз, яка доводить важливість усіх етапів цього процесу, починаючи від навчання в магістратурі і закінчуючи самоосвітою.

Відзначимо, що цікавим є приклад навчання магістрантів у Педагогічній школі Мічиганського університету, досліджений Я.М. Бельмаз [1]. Програма навчання магістрантів з вищої та післядипломної освіти структурована так, підкреслює Я.М. Бельмаз, щоб, з одного боку, подати студентам загальне розуміння про вищу освіту як місце їх діяльності, а з іншого – забезпечити можливість для кожного реалізувати себе у тих сферах, у яких особистість зацікавлена. Характерною рисою програми є взаємодія студентів із різною підготовкою та цілями щодо майбутньої кар'єри. Студенти також мають можливість працювати разом із докторантами, обравши той чи інший факультативний курс. Такий підхід, вважає Я.М. Бельмаз, надає студентам можливість оцінювати і вирішувати різноманітні питання, що стосуються вищої освіти. Варто зазначити, що магістерська програма готує фахівців до широкого спектру посад у сфері вищої освіти, включаючи адміністраторів і викладачів коледжів та університетів, посадовців національних і штатних агенцій, професійних асоціацій, консорціумів, регіональних координаційних рад, акредитаційних відомств.

Зауважимо, що навчання за зазначеною магістерською програмою та за іншими, які пропонують університети США, має спільні риси з навчанням за національною магістерською програмою. Тому, як зазначає Я.М. Бельмаз, «не зайвим буде творчо застосувати досвід підготовки викладачів вищої школи через магістратуру США» [1, с. 29]. Хоча вітчизняні й американські програми відрізняються за змістом, проте кожна з них спрямована на розвиток теоретичних знань і практичних професійних вмінь майбутніх викладачів для ефективної діяльності у сфері вищої та післядипломної освіти.

Швидкі зміни у всіх сферах життєдіяльності держави потребують конкурентоспроможного, креативного фахівця, професійну підготовку якого забезпечують висококваліфіковані викладачі закладу вищої освіти, що визначає проблему професійного зростання викладачів. Т. Гараван (Т. Garavan) визначає, що навчання (learning) – це тривала «подорож», яку не завжди можна чітко запланувати; чітко розділяє терміни «освіта» (education), «навчання» (learning), «розвиток» (development), «підготовка» (training) з погляду їх істотних відмінностей [25].

Підвищення інтересу до проблем професійного розвитку викладачів закладів вищої освіти спостерігається в багатьох країнах світу, в т. ч. у США. Інтенсивні зміни, що відбуваються в соціально-політичному й економічному житті країни, вимагають нового професійного мислення, культури спілкування, педагогічної майстерності тощо. Невипадково вчені наполегливо наголошують на тому, що у викладача вищої школи повинна бути сформована т. зв. функція «подвійного випередження».

Чимало дослідників зазначають, що система освіти в американських закладах вищої освіти найбільш успішна у світі. Зокрема, К. Павловський пояснює таку результативність найперше через відкритість навчального закладу, що створює справжнє академічне оточення, єднаючи студентів і викладачів. Не менш позитивним фактором є демократичність і ставлення до студентів як до партнерів у навчальному процесі. Важливим мотиваційними чинником є економічна підтримка держави [12].

Університетська освіта США, як зазначає Є.М. Суліма, є однією з найбільш привабливих. Про це свідчать такі результати: з трьох мільйонів іноземних студентів, які здобувають освіту за кордоном, в американських університетах навчається кожен п'ятий із них; експорт освітніх послуг США становить 18,8 млрд дол. [19, с. 24].

Процес інтеграції України до спільноти європейських держав передбачає прийняття основних ідей в напрямі зближення та гармонізації систем освіти країн Європи. Необхідність реформування системи освіти України, її удосконалення і підвищення рівня якості є найважливішою соціокультурною проблемою, яка значною мірою зумовлюється процесами глобалізації та потребами формування позитивних умов для індивідуального розвитку людини, її соціалізації та самореалізації.

Двоступенева система навчання, що декларується Болонським процесом, передбачає підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр» і «магістр». Якщо підготовка бакалаврів як фахівців із вищою освітою, що володіють спеціальними знаннями та навичками щодо узагальненого об'єкта діяльності, зрозуміла, то ступінь магістра викликає розбіжності в трактуванні вітчизняними та закордонними спеціалістами. Як наслідок – різниця у підготовці цих фахівців.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, здійснений аналіз вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, присвячених вивченню різних аспектів проблеми організаційно-педагогічних умов підготовки магі-

стрів педагогічної освіти, дозволяє констатувати, що:

– вища освіта США як об'єкт дослідження становить значний інтерес для дослідників у галузі педагогічної компаративістики, про що свідчить значна кількість вітчизняних наукових розвідок;

– у вітчизняних і зарубіжних наукових працях, проаналізованих нами, організаційно-педагогічні умови підготовки магістрів педагогічної освіти розглядаються в контексті досліджень, присвячених історії американської вищої школи, філософським засадам її функціонування, особливостям управління, а також навчальним проблемами;

– у процесі дослідження нами не виявлено наукових розвідок, присвячених цілісному аналізу організаційно-педагогічних умов підготовки магістрів педагогічної освіти в університетах США, що доводить доцільність опрацювання обраної нами теми дослідження.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бельмаз Я.М. Професійна підготовка викладачів вищої школи у Великій Британії та США: монографія. Горлівка: вид-во ГДППМ, 2010. 304 с.
2. Дмитриев Г.Д. Модернизм, постмодернизм и теория содержания школьного образования в США. Педагогика. 2007. № 5. С. 94–103.
3. Зварич І.М. Сутність проблеми педагогічної компетентності викладачів у вищих навчальних закладах США. Вища освіта України. 2011. № 3. С. 112–118.
4. Колган С. Адміністрування в системі вищої освіти демократичного суспільства. Сан-Франциско: Видавництво Інституту «ІСС пресс», 1993. 19 с.
5. Кремень В.Г. Модернізація освіти на новому етапі інформатизації. Інформаційно-телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи третя між нар. наук.-практ. конф.: в 2 ч. Ч. 1. / за ред. М.М. Козяра, Н.Г. Ничкало. Львів: ЛДУ БЖД, 2012. С. 3–8.
6. Нейматов Я.М. Образование в XXI веке: тенденции и прогнозы. М.: Алгоритм, 2002. 480 с.
7. Никитин М.В. Система управления и финансирования образования в США. Педагогическое образование. 1990. Вып. 1. С. 81–85.
8. Никитин М.В. Современная система образования в США: взаимодействие либертарных и эгалитарных тенденций: автореф. дисс. ...канд. филос. наук: 09.00.02. М., 1990. 16 с.
9. Одерій Л.П. Кваліметрія вищої освіти. К.: МКА, ІЗМН, 1996. 264 с.
10. Одерій Л.П. Менеджмент якості вищої освіти. К.: ІСДО, 1995. 100 с.
11. Одерій Л.П. Оцінка в міжнародній системі освіти. К.: ІСДО, 1995. 196 с.
12. Павловський К. Трансформації вищої освіти в XXI столітті: польський погляд. К.: Навчально-методичний центр: Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні, 2005. 230 с.

13. Пивнева Л.Н. Высшая школа США: социально-политический аспект. Харьков: ХГПИ, 1992. 152 с.
14. Радіонова І.О. Сучасна американська філософія освіти та виховання: еволюційні тенденції та інтерпретаційні можливості: автореф. дис. ... док. філос. наук: спец. 09.00.05. Київ, 2002. 20 с.
15. Розовски Г. Университет: Руководство для владельца. Иерусалим – Москва: «Гешарим», 1995. 412 с.
16. Романовський О.О., Романовська Ю.Ю. Досвід вищої освіти Сполучених Штатів Америки XX – XXI століття: навч. посіб. в 2 т. Вінниця: Нова книга, 2010. Кн. 2: Особливості вищої освіти США кінця XX – початку XXI століття. 272 с.
17. Сбруєва А.А. Розвиток вищої освіти в умовах глобальної фінансово-економічної кризи: європейський та американський контексти. Теорії та технології інноваційного розвитку вищої освіти: глобальний і регіональний контексти: монографія / за заг. ред. А.А. Сбруєвої. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. С. 10–30.
18. Сиротіна О.О. Дослідження змін у парадигмі підготовки викладачів вищої школи у США. Вища школа. 2011. № 2. С. 99–106.
19. Суліма Є.М. Розвиток університетської освіти в умовах глобалізації. Наука та освіта в сучасному університеті в контексті міжнародного співробітництва: збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (23–25 травня 2011 р.). Маріуполь: Маріупольський державний університет, 2011. С. 23–26.
20. Толкова Т. Теоретичні проблеми професійної підготовки фахівців за магістерськими програмами в Україні та США. Порівняльно-педагогічні студії. 2012. № 12. С. 3–4.
21. A Call for Change in Teacher Education. Washington, DC. 1985. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED252525.pdf>.
22. Bok D.C. Higher learning. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 1986. 206 p.
23. Dewey J. Experience and Education. NY: Kappa Delta Pi, 1938. 9 p.
24. Elbaz F. Research on Teacher's Knowledge: The Evolution of a Discourse. Journal of Curriculum Studies. 1990. № 23. P. 2–14.
25. Garavan T. Training, development, education and learning: different or the same. Journal of European Industrial Training. 1997. URL: <https://doi.org/10.1108/03090599710161711>.
26. Lucas C.J. Crisis in the Academy. NY: St. Martin's Press, 2001. 228 p.
27. Seldin P. How Administrators Can Improve Teaching. San Francisco: Jossey-Bass, 1990. 2019 p.
28. The Holmes Partnership Trilogy: Tomorrow's Teachers, Tomorrow's Schools, Tomorrow's Schools of Education. New York: Peter Lang Publishing Inc, 2007. 73 p.
29. Willimon W.H. The Abandoned Generation: rethinking higher education. Michigan: Wm. B. Eerdmass Publishing Co, 1995. 171 p.